

Programma 6 Energie

Provincie Noord-Brabant

Algemene voortgang van het programma

De schaarste op het energienet speelt een steeds grotere rol bij de voortgang van de energietransitie. Allerlei ontwikkelingen om het gebruik van fossiele brandstoffen af te bouwen worden vertraagd door het gebrek aan transportcapaciteit op het elektriciteitsnet. Het oplossen van deze transportcapaciteit heeft dan ook de volle aandacht en is cruciaal voor het behalen van de doelstellingen in 2030. Hierbij Bij het oplossen van het tekort aan transportcapaciteit ligt niet alleen de focus op het verder uitbreiden en versterken van het elektriciteitsnet, maar ook op het slimmer gebruiken van het bestaande net. Een krappe arbeidsmarkt en materiaalschaarste zijn echter zaken die niet snel op te lossen zijn. Evenals hoge gasprijzen als gevolg van de oorlog in Oekraïne, die hebben geleid tot een exponentieel toenemende vraag naar en aanbod van elektriciteit. Ontwikkelingen waar het huidige net niet op is ingericht en netbeheerders voor grote opgaven stelt.

Binnen de Brabantse Taskforce Transportschaarste (onderdeel van de Landelijke Aanpak Netschaarste (LAN)) richten we ons, samen met netbeheerders, gemeenten en het Rijk, op het zo snel mogelijk uitbreiden van het elektriciteitsnet en het optimaliseren van het gebruik van het net. Specifiek aandachtspunt daarbij is het opzetten van energyhubs om het gebruik van het elektriciteitsnet te optimaliseren, waardoor met name bedrijven vooruit kunnen in zowel de uitbreiding van activiteiten als verduurzaming van het productieproces.

Zoals gemeld zijn bBovengenoemde ontwikkelingen cruciaal om de doelstellingen tijdig te realiseren. hebben potentiële gevolgen voor het tempo van realisatie van onze ambities. Dit is met Met name zichtbaar als het gaat om de realisatie van grootschalige opwek van hernieuwbare energie. Daarnaast spelen de beperkingen die defensieradar oplegt aan het plaatsen van windturbines een rol, De komende jaren zal de realisatie van grootschalige projecten afhankelijk zijn van de mogelijkheden op het elektriciteitsnet en de ontwikkelingen rondom defensieradar. Mocht de geplande uitbreiding van de transportcapaciteit vertragen, Daarmee kkan de realisatie van grootschalige hernieuwbare opwek in 2030 iets vertragen. Wij gaan er nog steeds vanuit dat de doelstelling in 2030 gerealiseerd kan worden, maar daarbij zijn wij steeds meer afhankelijk van de tijdige vergroting van transportcapaciteit. , al lijkt de huidige planning van netuitbreidingen de realisatie van de afspraken met betrekking tot hernieuwbare opwek in 2030 mogelijk te maken. Als die datum2030 niet wordt gehaald, zullen de afspraken iets overigens later alsnog worden behaald.

De uitrol van openbare laadpunten in de provincies Limburg en Noord-Brabant verloopt voorspoedig. Inschatting is dat medio juni 2024, aan het eind van de huidige concessieperiode, er meer openbare laadpunten zijn gerealiseerd dan contractueel is overeengekomen. Hiermee loopt de beschikbaarheid van openbare laadpunten gelijk op met de versnelde groei van elektrische personenvoertuigen.

In de regio Moerdijk komen veel grote energie-infrastructurele projecten samen. Om het belang van de leefbaarheid in de regio te borgen, is er een ontwerpafel regio Moerdijk opgericht. De provincie heeft een ontzorgingsloket ingericht voor de verduurzaming van klein maatschappelijk vastgoed en er is gestart met de verkenning naar de oprichting van een publiek warmtebedrijf.

Wat willen we bereiken?

Verduurzaming gebouwde omgeving

- Het verstevigen en versnellen van de aanpak van isolatie en energiebesparing in de gebouwde omgeving zodat minder duurzame energie opgewekt hoeft te worden.
- Grootschalige verduurzaming van maatschappelijk vastgoed.

Indicator	2024
Ontzorging maatschappelijk vastgoedeigenaren	
• Getekende intentieovereenkomsten	60-80
• Aantal doorlopen adviestrajecten	100-120

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Wat gaan we daarvoor doen?

Initiatieven voortzetten

waaronder:

- Het verzamelproject uit de 'Corona Inversteringsagenda' dat zich richt onder andere op energiebesparing bij maatschappelijk vastgoed en wonen.
- Het Ontzorgingsloket Maatschappelijk Vastgoed dat in het leven is geroepen voor verduurzaming van maatschappelijk vastgoed bij kleine gemeenten, geïnspireerd op het Duurzaamheidsloket Sport.
- De verduurzaming van provinciaal vastgoed.
- Het anticiperen op de energiebesparing van de toekomst bij (ver)nieuwbouwopgaven i.s.m. het Programma Wonen, Werken, Cultuur.
- Het inzetten in op energieneutrale gebouwen, toegespitste warmte-/koudesystemen en slimme elektriciteitsoplossingen die netcongestie voorkomen bij gebiedsformaties.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Wat willen we bereiken?

Verduurzaming van de energieopwekking, door de ontwikkeling van energieprojecten, zoals wind- en zonprojecten, geo-en aquathermie en projecten voor conversie en opslag van energie.

Indicator*:

- Totale productie van hernieuwbare energie in petajoule (PJ) (BBV- verplichte indicator)
- Opgave opwek hernieuwbare elektriciteit in de RES'en (6,5 TWh in 2030)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Een deel van de opgave hernieuwbare elektriciteit is gerealiseerd en een groot deel zit in de pijplijn en kan de komende jaren gerealiseerd worden. Of dit ook daadwerkelijk gerealiseerd kan worden is onder andere afhankelijk van het oplossen van netcongestie en de mogelijke beperkingen die vanuit Defensie aan het ruimtegebruik worden opgelegd. Mocht het oplossen van de netcongestie langzamer gaan dan nu wordt voorzien, kan de verduurzaming van de energieopwekking later gerealiseerd worden dan in het beleid is bepaald (2030). De huidige vooruitzichten geven echter voldoende aanleiding om uit te gaan van tijdige

realisatie.

Met betrekking tot overige hernieuwbare energie (met name warmte) is het wettelijk instrumentarium met vertraging beschikbaar gekomen. De Wet Collectieve Warmte ligt op dit moment voor advies voor bij de Raad van State. De planning is inwerkingtreding per 1 januari 2025. De Wcw opent de weg naar publiek eigenaarschap van collectieve warmte. Naar verwachting zal rond 2030 voldoende ontwikkeling hebben plaatsgevonden om de afgesproken verduurzaming te kunnen realiseren.

GEDetailleerde informatie is te vinden in de Monitor energieagenda 2019-2030

Wat gaan we daarvoor doen?

Doorpakken afspraak Wind op Land 2020

Indicator	2024	2025	2026
Opgesteld vermogen	PM*		

*Volgt o.b.v. nieuwe uitvoeringsagenda's voor 2024 n.a.v. het nieuwe bestuursakkoord.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Maatwerkoplossing per RES-regio

Indicator	2024	2025	2026
Aantal maatwerkoplossingen voor optimaal en efficiënt gebruik energienetwerk	PM*	PM*	PM*

*Volgt o.b.v. nieuwe uitvoeringsagenda's voor 2024 n.a.v. het nieuwe bestuursakkoord.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Voortgangsrapportage per RES-regio

Indicator	2024	2025	2026
Aantal opgeleverde voortgangsrapportages RES'en	nvt	4	nvy

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Niet relevant voor 2024.

Wat willen we bereiken?

Verminderen emissies broeikasgassen

Indicatoren*:

- (BBV-Verplichte indicator) Totale emissie broeikasgassen (uitgedrukt in CO₂-equivalenten) in tonnen uitstoot (streefwaarde 2030 10.7 Mton)
- Emissie gerelateerd aan energie: totale CO₂- emissie in tonnen uitstoot (bron Klimaatmonitor) (streefwaarde 2030: 7,6 Mton)
- Verbruikte energie totaal in PJ (bron: Klimaatmonitor) (streefwaarde 2030: 240 PJ)

* De bestaande indicator CO₂ reductie wordt gebruikt om de relatie te leggen met de doelstelling vanuit het Beleidskader Gezondheid; drie gezonde levensjaren erbij voor elke Brabander.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Wat gaan we daarvoor doen?

Bevorderen naleving van de wettelijke energiebesparingsverplichtingen bij bedrijven

Indicator	2024
Het aandeel van bedrijven dat gecontroleerd is door de omgevingsdiensten	100%
Aandeel van de bedrijven dat maatregelen treft/voldoet	100%

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Doorpakken samenwerking met de industrie

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Doorpakken warmtetransitie

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Mobiliteit

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Zie programma 8 “Basisinfrastructuur Mobiliteit” m.b.t. duurzaam bouwen en beheren van provinciale infrastructuur en 100% elektrische bussen in concessies in Brabant.

Ook thema gezondheid blijvend agenderen

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Voortzetten pilot MIEK regio Moerdijk

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Wat willen we bereiken?

Bijdrage leveren aan een toekomstbestendige energie-infrastructuur

Indicator:

- Bijdragen aan de ontwikkeling van oplossingen voor opslag en conversie voor een haalbare en betaalbare energietransitie

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Wat gaan we daarvoor doen?

Afstemmen met en tussen partijen over ontwikkelingen en aanpak vraag- en aanbod van energie enerzijds en beschikbare netcapaciteit anderzijds

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Realiseren van een strategisch netwerk van (semi-)publieke laadpunten

Indicator	2024
Verhouding (semi) publiekslaadpunten / elektrische personenvoertuigen	Minimaal 1 (semi-)publiek laadpunt per 5 elektrische personenvoertuigen

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Stimuleren eerste uitrol van innovaties in de energie-infrastructuur

Indicator	2024	2025	2026
Opslag en conversie voor een haalbare en betaalbare energietransitie	PM*	PM*	PM*
Uitrol van een nieuwe technologie een bijdrage levert aan het eerder en/of tegen geringere kosten behalen van de provinciale energiedoelstellingen	PM*	PM*	PM*

*Volgt o.b.v. nieuwe uitvoeringsagenda's voor 2024 n.a.v. het nieuwe bestuursakkoord.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Ontwikkelingen en onzekerheden

- Netcongestie

Vele ontwikkelingen in Noord-Brabant lopen vertraging op of zijn afhankelijk van knelpunten op ons energienetwerk.

- Ontwikkelingen uitvoering klimaatakkoord

Hier zijn we mede afhankelijk van de vorming van een nieuw kabinet en de beleidsmatige inzet op energietransitie / klimaataanpak.

- Wet Collectieve Warmte

Met dit wetsvoorstel wordt beoogd de warmtetransitie in met name de gebouwde omgeving te bevorderen en tegelijkertijd de publieke belangen duurzaamheid, leveringszekerheid en betaalbaarheid beter te borgen. Afhankelijk van de behandeling in de tweede kamer zal duidelijk worden wat dit gaat betekenen voor de Provinciale rol.

Financieel overzicht

Bedragen x € 1.000

6. Energie	Begroting t/m wijz. 3	Wijziging 4	Begroting t/m wijz. 4
Lasten	10.463	-806	9.657
Baten	3.111	-	3.111
Saldo baten en lasten	7.351 N	806 V	6.546 N